

Mladí lidé, víra... a rozlišování povolání

FORMAČNÍ PLÁN 2020
Sdružení salesiánů spolupracovníků

inspirovaný Synodou o mládeži 2018
a apoštolskou exhortací Kristus žije

„Kristus žije. On je naše naděje a nejkrásnější mládí tohoto světa. Všechno, čeho se On dotkne, mládne, obnovuje se a naplňuje životem. Proto první slova, jimiž se chci obrátit na každého mladého křesťana, znějí: On žije a chce, abys žil i ty!“

Struktura FP 2020:

Přiblížit se k mladým lidem

1. Naslouchání
2. Doprovázení

Žít s mladými v digitálním světě

1. Víra a internet
2. Hrozby digitálního světa

Být církví pro mladé

1. Mladí a církvev
2. Autentičnost

Odpovědět na Boží volání

1. Povolání ke svatosti
2. Různé cesty povolání

Stát se protagonistou

1. Otevřenost k jinakosti
2. Angažovanost v dnešním světě

Úvod

Když jsme i za pomoci *Formačního plánu 2019* posílili svoji naději, ten letošní FP je veden snahou o formaci salesiánů v dnešním, často nepřehledném světě. Vybízí nás k tomu naše *Pravidla*: „Salesiáni spolupracovníci formují své svědomí ke zralosti a kritičnosti, aby se tak mohli odpovědně účastnit společenského života v oblasti kultury, ekonomiky a politiky. Odmítají vše, co vyvolává a podněcuje nespravedlnost, útlak, vyloučení na okraj společnosti a násilí. Odvážně se snaží odstraňovat příčiny těchto jevů.“ (Kap I. Čl. 2, §2)

Evangelii gaudium s Donem Boskem

Zaposlouchejme se do některých slov papeže Františka, která napsal v [předmluvě](#) ke knize Antonia Carrieria *Evangelii gaudium s Donem Boskem*. Říká nám, jak on vidí salesiána na počátku třetího tisíciletí. Nejprve si všímá kořenů naší spirituality: „Vy salesiáni máte štěstí, protože váš zakladatel Don Bosco nebyl světcem s velkopáteční vizáží, smutný a mrzutý, ale s tváří velikonoční neděle. Přes všechny námahy a obtíže, které na něj denně doléhaly, byl vždy radostný a vstřícný. Není náhodou, že pro něj svatost znamenala vždy hodně radosti.“

Následuje papežova osobní zkušenost se salesiány, kterou zažil na základní škole: „Salesiáni mě vedli k vnímání krásy, k práci a k tomu, abych byl radostný – a to je vaše charisma. Pomohli mně vyrůstati beze strachu a bez závislostí. Pomáhali mně, abych dělal pokroky v radostném prožívání života i v modlitbě.“

Pro Františka je salesián odvážný muž či žena se smyslem pro realitu: „Salesián je vychovatel, který objímá křehkost mladých lidí, žijících bez budoucnosti na okraji, sklání se k jejich ranám a ošetřuje je jako dobrý Samaritán. Salesián má optimistickou povahu, umí se dívat na mladé s pozitivním realistickým pohledem. Jak tomu učí Don Bosco, salesián vidí v každém z nich, i v tom největším rebelovi, *místo, které je přístupné dobru*, na němž je třeba trpělivě a s důvěrou pracovat. Salesián je konečně nositel radosti, která se rodí ze zvěsti, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých a vykoupil všechny bez podmínek. Bůh nikoho nevyklučuje. K tomu, aby nás miloval, od nás nevyžaduje, abychom byli dobří. Ani od nás nežadá svolení k tomu, aby nás mohl milovat. Miluje nás, odpouští nám. A pokud se necháme překvapit prostotou toho, kdo nemá co ztratit, ucítíme, že naše srdce je zalité láskou.“

„Mladým je třeba přinášet tuto krásnou zprávu, pravdivou novinu vzhledem ke všem zprávám, které každý den lze číst v novinách a na internetu. Kristus opravdu vstal z mrtvých a těmi, kdo to dosvědčili, byli Don Bosco a Marie Mazzarelová, všichni svatí a blahoslavení salesiánské rodiny a také všichni Boskovi žáci, kteří proměňují, kohokoli potkají, protože se nechali jako první zasáhnout Božím milosrdenstvím. Salesián se tak stává svědkem evangelia, dobré zprávy, která je ve své prostotě hozenou rukavicí komplikovanosti dnešní kultury. Stmelovat prostotu a komplexnost je pro syny Dona Boska každodenním posláním.“¹

1 Papež František, psáno ve Vatikáně 14. ledna 2019, překlad: Zdeněk Jančařík

Synoda o mládeži

Na podzim roku 2018 se konala synoda o mládeži, předkládaný formační plán čerpá ze závěrečného dokumentu synody *Mladí lidé, víra a rozlišování povolání* a z postsynodální apoštolské exhortace papeže Františka **Kristus žije**² (dále jen KŽ). Exhortace je psána formou dopisu mladým a začíná slovy: „*Kristus žije. On je naše naděje a nejkrásnější mládí tohoto světa. Všechno, čeho se On dotkne, mládne, obnovuje se a naplňuje životem. Proto první slova, jimiž se chci obrátit na každého mladého křesťana, znějí: On žije a chce, abys žil i ty!*“

Závěrečný dokument synody o mládeži (dále jen ZD) si za základní biblický text zvolil událost učedníků jdoucích do Emmauz (*Lk 24,13-33*). Je členěn do tří částí, které se vztahují k této události. První část má název „Šel s nimi“ a snaží se objasnit to, co synodní otcové poznali z prostředí, do kterého jsou mladí ponořeni. Podtrhuje přednost i očekávání tohoto prostředí. Druhá část „Tu se jim otevřely oči“ je vysvětlující a přináší několik základních pohledů na synodní téma. Třetí část má název „Ihned vstali“ a shrnuje rozhodnutí vedoucí k duchovní, pastorační a misijní konverzi.

Formační plán 2020

Tento formační plán je členěn do pěti kapitol, každá na dva měsíce. Přinášejte si s sebou Bibli nebo alespoň Nový Zákon a nechte si čas a ticho k rozjímání přečteného úryvku z Písma. K prohloubení osobní formace je prospěšné seznámit se s nabízeným textem již před setkáním v místním společenství a vracet se k textu a myšlenkám ze společného sdílení v čase do dalšího setkání.

Dny salesiánské spirituality 2020

Dalším rozměrem naší formace a propojení s tímto formačním plánem budou Dny salesiánské spirituality nazvané **Na cestě s mladými - Salesiánská pastorační mládež ve světle apoštolské exhortace *Kristus žije***. Uskuteční se o víkend od 24. dubna 2020 v Kroměříži, účast přislíbili biskup Tomáš Holub a salesián Michal Kaplánek.

At' nám Pán pomáhá v naší osobní formaci, abychom se snažili odstraňovat příčiny nespravedlnosti, vyloučení, rozdělení, útlaku, násilí ... ve svém srdci i společenském životě v oblasti kultury, ekonomiky, politiky ...

Vaše provinciální rada

2 *Christus vivit*. Karmelitánské nakladatelství, 2019. ISBN 978-80-7566-167-8

Přiblížit se k mladým lidem

1. Naslouchání

Dokumenty, z nichž vycházíme v letošním formačním plánu, nás vybízí k naslouchání mladým a doprovázení mladých i lidových vrstev na jejich životní cestě. Inspiraci k tomu nacházíme v příběhu pocestných jdoucích do Emauz, kteří hledají smysl prožitých událostí. Je zdůrazněn postoj Ježíše, který se k nim připojuje. Klade jim otázky a trpělivě naslouchá jejich podání událostí, aby jim pomohl *rozpoznat*, co prožívají. Potom jim citlivě a rozhodně zvěstuje slovo a vede je k *chápaní* prožitých událostí ve světle Písma. Přijímá jejich pozvání, aby se zastavil, protože večer se nachýlil: vstupuje do jejich noci. Když mu naslouchají, jejich srdce se rozhoří a mysl rozzáří při lámání chleba, jejich oči se otevrou. Oni sami se *rozhodnou* bez váhání vydat se cestou opačným směrem, aby se vrátili do svého společenství a podělili se o zkušenost ze setkání se Zmrtvýchvstalým. (ZD 4)

Boží slovo (text k rozjímání): Lk 24,13-33

Zamyšlení

Zmrtvýchvstalý chce jít cestou spolu s každým mladým člověkem, přijímá jeho očekávání, byť nenaplněná, jeho naděje, byť nepřiměřené. Ježíš jde s ním, naslouchá, má účast. (ZD 5)

Naslouchání je svobodné setkání vyžadující pokoru, trpělivost, ochotu chápat a snahu o nové hledání odpovědí. Naslouchání přeměňuje srdce naslouchajících především

tehdy, když ve svém nitru hledají souzvuk s Duchem Svatým a nechají se jím vést. Nejde tedy o pouhé shromáždění informací nebo o strategii k dosažení cíle, ale o způsob, kterým Bůh vstupuje do vztahu se svým lidem. (ZD 6)

Ne vždy dokáže církevní společenství zaujmout postoj Zmrtvýchvstalého, který se dříve, než učedníkům jdoucím do Emauz vysvětlil Písma, zeptal: „O čem to spolu cestou rozmlouváte?“ Mnohdy převažuje tendence dávat předpřipravené odpovědi a hotové recepty bez toho, aby byl dán dostatečný prostor otázkám mladých v jejich novosti a braly se v úvahu podněty, které přinášejí. (ZD 8)

Pozorný pohled naslouchajícího má rozpoznat ten malý plamen, který dále hoří, tu třtinu, která vypadá, že se láme, ale ve skutečnosti ještě zlomená není. Je to schopnost vidět průchody tam, kde ostatní vidí jen zdi, je to umění objevovat možnosti tam, kde ostatní vidí jen nebezpečí. Je to pohled Boha Otce, který je schopen ocenit a živit zárodky dobra zaseté do srdcí mladých lidí. Srdce každého mladého člověka musí být tedy považováno za „posvátnou půdu“, která v sobě uchovává semínka božského života a před níž se musíme „vyzout střevice“, abychom se mohli přiblížit k tajemství a vstoupit do jeho hloubky. (KŽ 67)

Naslouchání je charakteristické pro pastýřský úřad, především pro biskupy; ti jsou však často zavaleni množstvím úkolů a stěží nacházejí vhodný čas pro tuto neodmyslitelnou službu. Mnozí poukázali na nedostatek odborníků, kteří se věnují doprovázení. Věřit v pastorační a teologický význam naslouchání znamená přehodnotit formy, kterými se povětšinou kněžská služba vyznačuje, prověřit, jaké jsou priority. Synoda dále považuje za nutné zajistit zasvěcené i laiky, muže a ženy, kteří by získali kvalifikaci pro doprovázení mladých. Charisma naslouchání, které Duch Svatý vyvolává v různých společenstvích, by také mohlo být oficiálně uznáno jako církevní služba. (ZD 9)

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Jsem ochoten „ztrácet čas“ nasloucháním druhému člověku, jeho problémům a otázkám, nebo si již v mysli připravuji odpověď?
- Octl jsem se někdy před „posvátnou půdou“ druhého člověka? „Zul jsem se“?
- Kdy jsem naposledy naslouchal mladému člověku?

Aktivita „Cvičení v naslouchání“ – pokračuje do příštího setkání

Vytvořme dvojice případně skupinky, kde jeden bude hovořit o svém problému, otázce... Druhý nebude k tomu říkat svoje myšlenky, bude se snažit „vyprázdnit“, upozadit sebe, otevřít druhému a pochopit, co přesně myslí, ten kdo hovoří. Může dávat otázky typu: „pochopil jsem správně, že říkáš...“ – parafrázovat do svých slov; cílem je „vžít“ se do druhého, naslouchat mu. Do příštího setkání se oba budou modlit za zmíněný problém, otázku ... Doma nebo v prostředí, kde se setkáváme s mladými, se pak můžeme snažit o naslouchání mladým.

Modlitba

Chválíme Tě, Pane, protože stále trpělivě nasloucháš našim problémům, prosbám a modlitbám. Prosíme o Tvého Ducha, aby nás přetvářel v naslouchající a doprovázející salesiány spolupracovníky.

Přiblížit se k mladým lidem

2. Doprovázení

V současném pluralitním a nepřehledném světě může služba doprovázení pomoci druhým dospět k hodnotným a pevným životním rozhodnutím. Doprovázení je pokračováním v postoji, jakým přistupoval Ježíš k lidem: věnoval jim srdečnou a stálou přítomnost, láskyplnou blízkost a něhu. (ZD 91)

Služba doprovázení je skutečným posláním, požaduje od provázejícího apoštolskou horlivost. Průvodce je stejně jako jáhen Filip povolán, aby uposlechl volání Ducha, aby opustil hradby Jeruzaléma, které symbolizují křesťanskou komunitu, a vydal se do opuštěného a pustého, možná nebezpečného místa, kde musí dostihnout kočár. Když ho s námahou dohoní, musí najít způsob, jak navázat vztah s cestujícím cizincem, aby vyvolal otázku, která by asi spontánně nikdy nepadla. Krátce řečeno, doprovázet znamená dát se se svými kvalitami a schopnostmi k dispozici Pánovu Duchu a doprovázenému, a pak mít odvahu se pokorně postavit stranou. (ZD 101)“

Boží slovo (text k rozjímání): Sk 8,26-40

Zamyšlení

Aby člověk byl schopen doprovázet druhé, učí se naslouchat, prohlubuje svoji víru a modlitbu, zná svoje slabosti a křehkosti. Proto umí přijímat mladé, které provází, bez moralizování a bez falešných ústupků. Když je to třeba, dokáže také bratrsky napomenout.

Vědomí, že doprovázení je posláním, které vyžaduje hluboké zakotvení v duchovním životě, mu pomůže, aby byl vůči mladým, které doprovází, ve svobodném postoji: bude respektovat výsledek jejich cesty, podporovat je modlitbou a radovat se z plodů, které Duch Svátý působí v těch, kdo mu otevírají srdce, aniž by jim nutil vlastní vůli nebo vlastní preference. Stejně tak bude ochoten více sloužit, než být středem, nebude mít majetnické nebo manipulativní sklony, které v lidech vytvářejí namísto svobody závislost. Hluboká úcta k nim bude i nejlepší zárukou proti jakékoli formě ovládnání či zneužití.

Aby průvodce mohl vykonávat svou službu, musí rozvíjet svůj duchovní život, žít vztah pojící ho s Pánem, který mu službu světil. Potřebuje také podporu církevního společenství, do kterého patří. Je důležité, aby prošel zvláštní formací k této specifické službě a aby i on mohl čerpat z doprovázení a supervize. (ZD 102, 103)

Prvním prostředím doprovázení musí být rodina. Je proto nezbytné, aby pastorec mládeže a pastorec rodin byly přirozeně propojeny. (KŽ 242) Toto propojení je vlastní nám salesiánům spolupracovníkům.

Opakem doprovázení a naslouchání je klerikalismus, který se rodí „z uchopení povolání jako něčeho elitářského a nadřazeného, kdy je svěřený úřad pojímán spíše jako výkon moci než nezištná a velkodušná nabídka služby. To vede k přesvědčení, že patříme do skupiny, která má všechny odpovědi na otázky, a tudíž nemusí už nikomu naslouchat nebo se něčemu učit, nebo naslouchání jen předstírá.“ (ZD 30)

Tento postoj výše popsané výlučnosti a přesvědčení o „pravosti“ naší víry je bohužel vlastní i nám laikům.

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Chápu a respektuji, že druzí mají vlastní cestu k Bohu, mnohdy odlišnou od mé představy, od církevních schémat?
- Snažím se místo poučování druhých doprovázet je?
- Papež František varuje před klerikalismem. Co to znamená pro naše vztahy?

Aktivita „Cvičení v naslouchání“ – navazuje na minulé setkání

Ve stejných dvojicích se vrátíme k problému, otázce. Jak jsme se v modlitbě posunuli v chápání problému, otázky...? Jak ho po měsíci modliteb vidíme? Podařilo se nám naslouchat někomu z mladých?

Modlitba

Pane, děkujeme za všechny, kteří nás doprovázeli a doprovázejí na cestě za Tebou (můžeme jmenovat konkrétní lidi)...

Žít s mladými v digitálním světě

3. Víra a internet

Když přemýšlíme nad mladými lidmi dnešního světa (a platí to už o několika generacích), není možné vynechat téma digitálního světa. Dřív se mu říkalo „virtuální“ a dával se do protikladu ke světu „reálnému.“ Dnes už spíše chápeme digitální kulturu jako prostředí, ve kterém žijeme a které se hluboce podepisuje na našem vnímání času a prostoru, na našem způsobu komunikace, na našem vytváření názorů a vztahů. Má internet vliv i na naše prožívání a předávání víry? O tom v této kapitole.

Boží slovo (text k rozjímání): 1 Kor 13,1-3

Zamyšlení

Internet a víru dáváme dohromady těžko a neradi. Možná ze dvou důvodů: Zprvė prostředím internetu trochu pohrdáme, protože ho známe jako smetiště laciného humoru, fake news (nepravdivé, falešné, lživé zprávy) urážek, pornografie a povrchnosti. Copak můžeme na takovém místě účinně hlásat evangelium? Druhým důvodem může být fakt, že věci náboženské jsme zvyklí spíš vyučovat než sdílet. Víru nám předávaly autority jako rodiče, katecheti, kněží, autoři zbožných knih apod. Naproti tomu internet je ze své podstaty médium interaktivní, kde vládne princip sdílení. Patří otázky víry do prostředí, kde může každý účastník přispět do diskuze svým nepovolaným postojem? Tyto (nebo jiné) překážky nám někdy zbytečně brání „proniknout evangelium kulturu a dynamiku digitální oblasti.“ (ZD 145) i přes mnohé nástrahy a nebezpečí (kterým se budeme věnovat v příští kapitole) synoda o mládeži označuje digitální média za výzvu, ke které směřuje současná pastorace mládeže.

Žít ve světě digitálních médií spolu s mladými má pro nás vychovatele a salesiány ještě jeden „synodální“ rozměr: Bouráme tím často kritizovaný přístup poučování a moralizování a vstupujeme do prostoru, kde jsme s mladými „na jedné lodi“ (ne-li přímo na jejich lodi) a kde se otevírají nové možnosti kreativity a setkávání.

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Je na internetu něco, co mně osobně pomohlo přiblížit se k Bohu?
- Zním nebo používám nějaké užitečné digitální nástroje k pastoraci / evangelizaci (stránky, aplikace, sociální sítě, apod.)?
- Jaké formy komunikace (online či offline) prohlubují nebo zkvalitňují moje vztahy s druhými lidmi?
- Zajímám se o novinky z digitálního světa v souvislosti s mladými? Odkud čerpám, kde se vzdělávám nebo získávám informace?
- Umím svým postojem k internetu a jeho smysluplným používáním dávat příklad mladým? Nesklouzávám sám k povrchnosti a lacinému využití, které byly výše zmíněny?

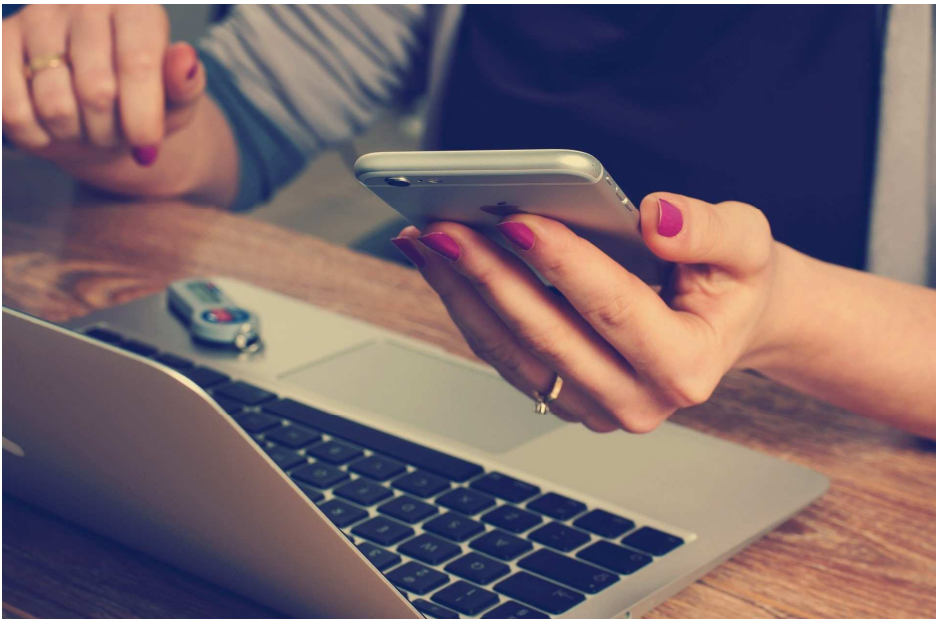
Aktivita „Internetová inspirace“ – pokračuje do příštího setkání

Najděte každý na internetu jeden inspirativní příspěvek (článek, video, obrázek, audio...), který vás něčím oslovil. Nemusí být explicitně náboženský. Podělte se o něj s ostatními nebo vytvořte společnou databázi, ze které můžete v příštím měsíci čerpat povzbuzení.

Zajímejme se v následujícím měsíci o to, co sledují mladí, a přidejme něco z této inspirace do zmíněné databáze.

Modlitba

Všemohoucí věčný Bože, který jsi nás stvořil jako svůj obraz a pozval jsi nás k tomu, abychom všechno dobré, pravdivé a krásné hledali především ve Tvém jednorozemém Synu, našem Pánu Ježíši Kristu. Na přímluvu svatého Izidora, patrona internetu, tě prosíme: buď s námi na našich cestách internetem a veď naše ruce i oči k tomu, co je Ti milé. Pomoz nám, ať každého člověka, se kterým se setkáme, přijímáme s láskou a trpělivostí. Dej nám, prosíme, odvahu, moudrost a tvořivost, abychom v digitálním světě společně s mladými lidmi nacházeli nové cesty k Tobě. Skrze Krista našeho Pána. Amen.

Žít s mladými v digitálním světě

4. Hrozby digitálního světa

Fenomén digitální kultury, života online, mobilních telefonů a podobných komunikačních nástrojů v rukou mladých lidí stále vyvolává víc obav než pozitivních očekávání. Přestože papež ve svém „dopise mladým“ (Kristus žije) věnuje pár slov přínosu nových technologií pro informovanost, angažovanost a dialog, větší část textu varuje před nástrahami internetu a jeho dopadu především na mladou generaci.

Pojďme se na některé z nich podívat ze dvou úhlů pohledu (**Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení**):

1. Setkávám se s tímto nebezpečím u mladých lidí v mém okolí (u mých dětí, vnoučat, žáků)?
 2. Potýkám se s tímto nebezpečím i já osobně?
- **Žrout času** – Jedním z nejčastějších problémů je promarněný čas strávený online, hraním her, chatováním, sledováním videí, čtením zbytečných textů, atd.
 - **Osamělost** – Komunikace zejména prostřednictvím sociálních médií může vést k neschopnosti navazovat autentické vztahy s druhými lidmi, ke stále větší osamělosti.
 - **Kyberšikana** – Uživatelé sociálních médií jsou vystaveni nebezpečí agresivních útoků, posměchu či vydírání, kterému digitální komunikační nástroje nabízejí kruté možnosti.
 - **Fake news** – Internet je plný manipulativních, záměrně lživých informací a hoaxů (podvodných řetězových e-mailů)
 - **Zneužívání** – Uživatelé internetu se mohou svým neopatrným chováním snadno stát obětí sexuálního nebo finančního zneužívání.
 - **Závislosti** – Internet svou atraktivností a dostupností láká ke špatným návykům a závislostem např. na počítačových hrách, chatování nebo pornografii.
 - **Rozdělení** – Zejména sociální sítě dávají prostor vytváření ideologických táborů (sociálních bublin), kde se záměrně či mimovolně živí předsudky, které přispívají k rozdělení společnosti.
 - **Digitální propast** – v některých zemích světa je pro mladé lidi přístup k internetu a dostupnost technologií téměř samozřejmostí. Ostatním hrozí stále větší sociální a ekonomická diskriminace.
 - **Agresivita** – Snadno najdeme videa a filmy plné krutosti nebo dokonce návodů, jak ublížit sobě i druhým (drogy, sebevražda, zabíjení).

Možná vás napadají další problematické otázky spojené s digitálním světem. Někdy nás tato nebezpečí tak paralyzují, že máme tendenci odrazovat mladé lidi od internetu jako takového. Najít na všechny tyto problémy účinné řešení je velmi složité, možná téměř nemožné.

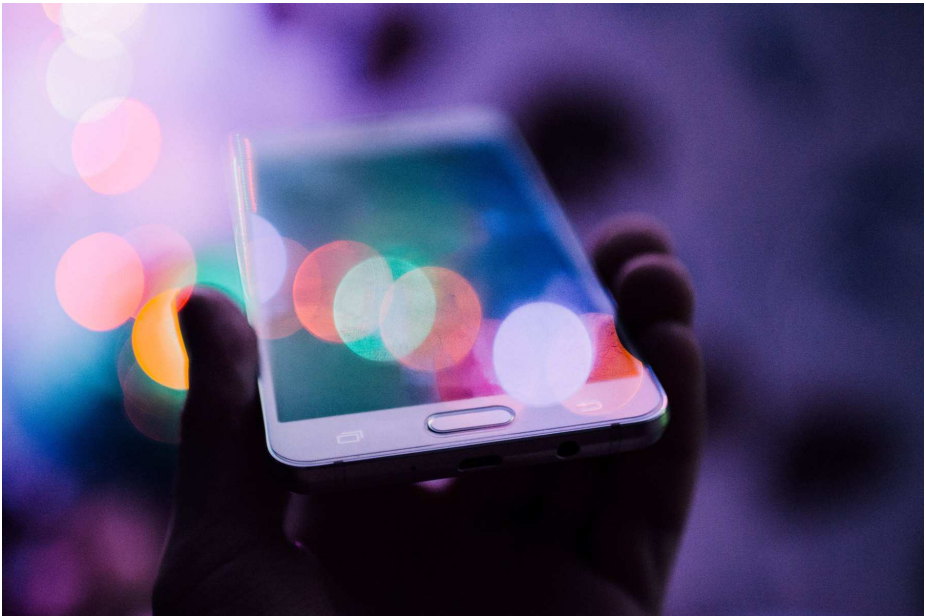
Ve světle preventivního systému Dona Boska ale můžeme vidět jistou cestu střizlivého a vyrovnaného postoje, který se nebojí nových věcí, ale dává si pozor na to, co by mohlo vést ke zlu. Don Bosco přijímal s odvahou výzvy své doby, přestože si byl vědom jejich úskalí. Klíčem k tomuto umění je péče o duši, která čerpá z dobrých zdrojů. Pokud mladý člověk dokáže věnovat přiměřený čas práci, studiu, zábavě, vztahům, tichu, modlitbě ..., je také připravený žít ve světě digitálních médií odpovědným způsobem.

Boží slovo (text k rozjímání): 1 Petr 2,1-9

Zamyšlení

Od virtuálního kontaktu ke zdravé komunikaci (KŽ 90)

Nový a překypující život mladých lidí, kteří hledají potvrzení své osoby, je dnes vystaven nové výzvě: vstoupit do interakce s reálným a virtuálním světem, do kterého vstupují sami jako na neznámý kontinent. Mladí lidé jsou dnes ti první, kdo vytvářejí tuto syntézu mezi tím, co je osobní, co je typické pro určitou kulturu, a tím, co je globální. To vyžaduje, aby přešli od virtuálního kontaktu k dobré a zdravé komunikaci.

O zabíjení času (Marek Orko Vácha: Nevyžádané rady mládeži, 57)

Jeden z nejagresivnějších problémů současnosti je fakt, že jsme si přestali být vědomi největší hřivny, největšího daru, který jsme shora dostali, času, že jsme dostali k použití zlaté vteřiny, stříbrné týdny, diamantové roky. Možností k rozptýlení je

mnoho a jsou na dosah – stačí kliknout, nic víc, čas je zabit. Ty věci, hry, zprávy, novinky, sociální sítě nejsou nijak hříšné v tom smyslu, že by byly vyloženě zlé nebo provokovaly ke zlému. Tím si to taky omlouváme, vždyť to není nic zlého, nic hříšného, kdo si hraje, nezlobí. Jejich jedovatá lákavost je v tom, že nepřináší dobro, že neděláme nic špatného, jen jsme v křesle s barevným časopisem nebo u obrazovky u telenovely nebo kdesi u monitoru – a najednou je večer. Virtuálním samopalem zabíjíš především svoje odpoledne.

Aktivita „Internetová inspirace“ – navazuje na minulé setkání

Vyberme z inspirativních materiálů (článků, videí, obrázků...), které nás na internetu oslovily a kterými nás inspirovali mladí, některé přidejme do společné databáze ASC a pošleme je na náš web (prostřednictvím emailu: zpravodaj@asczech.cz).

Inspirace

Dokument České televize o zneužívání na internetu – [V síti](#)

Modlitba podle Guye Gilberta:

Pane, nauč nás věnovat svůj čas...

...smíchu – je to hudba duše.

...hrám – je to tajemství mládí.

...čtení – je to zřídlo moudrosti

...uklidnění – je to podmínka úspěchu.

...dobru – je to cesta ke štěstí.

...přemýšlení – je to zdroj moci.

...lásce – je to důvod k životu.

...práci – je to cena úspěchu.

...odpočinku – je to tajemství mládí.

...životu – je to základ moudrosti.

...pozorování – je to lék proti sobectví.

...modlitbě – je to přímá cesta k Bohu.

Být církví pro mladé

5. Mladí a církev

Klaním se Ti, Bože Otče, protože jsi dobrý a všechny miluješ. Děkuji Ti, že jsi mě **stvořil** a **vykoupil**, že jsi mě **povolal**, abych se stal(a) členem(-kou) společenství Tvé církve, a že jsi mě v ní **seznámil** s apoštolskou rodinou Dona Boska, která pro Tebe **žije ve službě mládeži** a lidovým vrstvám... (ze *slibu salesiána spolupracovníka*)

§1. Žít jako salesiáni spolupracovníci znamená odpovědět na salesiánské povolání přijetím specifického způsobu prožívání evangelia a podílením se na poslání církve. Je to zároveň dar i svobodná volba, která ovlivňuje celý život. (*Stanovy ASC, článek 2*)

§1. Salesiáni spolupracovníci přijímají závazek vychovávat a evangelizovat vždy tak, jak to dělal Don Bosco, aby formovali „čestné občany, dobré křesťany a jednou šťastné obyvatele nebe“. Jsou přesvědčeni, že jsou stále na cestě k větší lidské a křesťanské zralosti.

§2. S mladými lidmi sdílejí zálibu v pravých hodnotách, jako jsou pravda, svoboda, spravedlnost, smysl pro společné dobro a pro službu.

§3. Vedou mladé lidi k tomu, aby se ve víře a ve svátostech setkávali se vzkříšeným Kristem, nalézali v něm smysl života a vyrůstali jako noví muži a ženy.

§4. Snaží se pomáhat mladým lidem rozvíjet jejich životní plány, aby pro ně byly výzvou ke svědectví o přítomnosti křesťanů a salesiánů v církvi a ve společnosti. (*Stanovy ASC, článek 9*)

Boží slovo (text k rozjímání): *Mt 19,13-22*

Zamyšlení

Nalistujme nyní úvod tohoto formačního plánu a přečtěme si znovu slova papeže Františka, která napsal v předmluvě ke knize Antonia Carrieri *Evangelii gaudium s Donem Boskem*. Svátý otec nám ukazuje na své vlastní zkušenosti styl salesiánského života a jeho plody, pokud své povolání žijeme opravdově a poctivě.

Položme si ve společenství otázku, zda je náš životní styl a struktury pro mladé lidi názorným svědectvím evangelia. Soukromý život mnohých je nepochybně střídmý a ve službě lidem; pro většinu je však neviditelný, zvláště pro mládež. Lidé vně mají dojem, že náš církevní svět je uskupení, který je třeba dešifrovat. Jsou spíše stranou úloh, které zastáváme, a stereotypů, které je doprovázejí. Způsobme, aby náš běžný život byl ve všech svých výrazech přístupnější. Účinná blízkost, sdílení prostor a aktivní vytváření podmínek pro autentickou komunikaci bez předsudků. Tímto způsobem Ježíš hlásal Boží království a po této cestě nás vede i dnes jeho Duch. Duchem sjednocené společenství různých lidí, kteří vedou dialog se všemi, dokáže být otevřenou nabídkou a přinášet světlo evangelia. (ZD 130-132)

Budujme církev s otevřenými dveřmi. Není nezbytné, aby každý přijímal úplně všechno učení církve, chce-li se účastnit některých aktivit. Stačí otevřený postoj a touha potkat pravdu zjevenou Bohem. Potřebujeme lidovou pastorační mládeže, která bude vytvářet prostor všem a každému s jejich pochybnostmi, problémy, omyly, zkušenostmi s hříchem a se všemi jejich nesnáze. (KŽ 234)

„Ach ta dnešní mládež, to my jsme byli jiní“, bývá častý povzdech starých lidí. Lidí, kteří už zapoměli na své vlastní mládí, na to, že v době, kdy vyrůstali a dospívali, chtěli také poznávat a měnit svět, chtěli se stát jeho užitečnou součástí, veškerou sílu své mladosti chtěli vložit do něčeho smysluplného. I dnešní mládež je taková, jen se změnily její možnosti a životní podmínky. S přibývajícím věkem nemáme ztrácet odvahu mládí hledat nové cesty, ale máme tuto odvahu doplnit získanou moudrostí, rozvážností a zkušeností. Nejde o to, že nestačíme mladým ve fotbale či při jiných soutěžích, to od nás neočekávají. Ale čekají od nás zájem, podporu, pomoc, která se však nevnucuje, ale je připravena v každé chvíli učinit nenápadně to, co je potřebné. Tak, jak to dělala i Maria (srv. Jan 2,1-10). Účastnila se života s druhými lidmi a přitom dokázala vnímat jejich potřeby, obavy, starosti. A ve správnou chvíli zasáhla. To je umění života, kterého bychom měli dosáhnout. Být s mladými, účastnit se jejich života v roli, která nám patří. Nikdo není zvědavý na naše řeči, které nedoprovází skutky. Kritičnost mládí nás sleduje ostřížím zrakem a posuzuje, jestli jsou naše slova v souladu s tím, co také děláme. Pokud ano, můžeme získat jejich důvěru a přijmou nás svým způsobem do svého života. Pokud se nám to podaří v našich rodinách, společenstvích, pak se to bude dařit i ve společenství naší místní církve. To je cesta, která může mladým lidem ukázat smysl společenství, jakým je i místní církevní komunita – farnost či jiné uskupení.

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Vzpomenu si na své mládí a dospívání, jaký jsem byl, jak jsem je prožíval? Jaký byl můj postoj k farnímu společenství?
- Usiluji o mladost svého ducha? Nebo jsem ustrnul v pozici: Co kdo po mně ještě chce, už mám svůj věk, dejte mi pokoj...?
- Nejsem příliš kritický k církvi, papeži, biskupům, kněžím? Modlím se za ně (i za změnu svého myšlení)?
- Co mně osobně vadí v církevním společenství, do kterého patřím (farnost, společenství,...)? Jsou to věci podstatné? Jak můžu přispět k tomu, aby se změnilo nebo nebyly tak bolestné?
- Dokážu se dívat na dnešní mládež s optimismem a nadějí?

Aktivita „na doma“:

Zeptejme se někoho z mladých na něco, v čem nás může poučit, příště můžeme ostatním vyprávět, co jsme se dověděli.

Modlitba

Pane Ježíši, s apoštolem Pavlem tě prosíme za všechny mladé lidi. Ať stále nalézají pochopení a přijetí ve tvé církvi. Dej se jim poznat jako Ten, kdo miluje všechny lidi bez rozdílu. Zažehni v jejich srdcích touhu sloužit ti a nasazovat se pro šíření tvého království. Posílej jim do cesty takové průvodce životem, kteří je povedou správným směrem. Dej jim odvahu a vytrvalost k životu podle tvé vůle. Amen.

Být církví pro mladé

6. Autentičnost

Proto, když jsem dokončil(a) svou přípravu, já NN, SLIBUJI, že se **budu snažit svým životem uskutečňovat** evangelní plán Sdružení salesiánů spolupracovníků, to znamená: **být věrným Kristovým učedníkem v katolické církvi; pracovat ve Tvém království zvláště pro povznesení a spásu mládeže ...**

(ze slibu salesiána spolupracovníka)

Boží slovo (text k rozjímání): Lk 17,1-4

Zamyšlení

Mladí lidé požadují, aby v církvi zářila opravdovost, příkladnost, kompetence, zodpovědnost a kulturní stabilita. Tento požadavek někdy vyznívá jako kritika, ale často dosáhne pozitivních obrysů v osobním úsilí o bratrské, pohostinné, radostné společenství, prorocky nasazené v boji proti sociální nespravedlnosti. K očekáváním mladých lidí patří především touha, aby se v církvi ujal méně paternalistický a více upřímný dialog. (ZD 57) Mladí touží po autentické, transparentní, radostné církvi plné světla; pouze církev světců může odpovídat na tyto požadavky! Mnozí z nich ji opustili, protože nenašli svatost, ale tuctovost, namyšlenost, rozdělení a korupci. Svět je bohužel více pobouřen zneužitím ze strany některých církevních osob než motivován svatostí jejích členů. (ZD 166)

Existují různé druhy zneužití: zneužití moci, ekonomických podmínek, svědomí, sexuální zneužití. Důležitou úlohou je vykořenit takové používání autority, ze kterého tyto formy zneužívání vyrůstají, a zabránit nezodpovědnosti a netransparentnosti, se kterou byly mnohé případy vedeny. Touha ovládat, chybějící dialog a chybějící transparentnost, dvojí život, duchovní prázdnota a různé psychické poruchy jsou živnou půdou pro korupci a mravní zkaženost i klerikalismus. (ZD 30)

I nám hrozí riziko, že zneužijeme svých znalostí, zkušeností, příslušnosti ke společenství, ... vůči těm, kdo teprve dozrávají. Možná jsme jako malí někdy dostali na otázku „Proč?“ strohou odpověď „Protože to říkám“. Jakkoliv můžeme chápat důvody, které rodiče k takové odpovědi v danou chvíli vedly, je nebezpečné, pokud bychom tento styl převzali i do svého slovníku. Třeba se nám už někdy nechce diskutovat, chceme použít svou vrozenou či svěřenou autoritu a odpovědět ve stejném duchu. Nebo se v nás může ozvat pýcha, která nám předloží myšlenku: „Co ty mi chceš říkat, co ty o tom víš?“ Podlehnutí pokušení a takto odpovědět je také forma zneužití, na které jsou mladí lidé velmi citliví. Abychom si získali jejich pozornost a důvěru, je potřeba být autentičtí a umět naslouchat. Být autentický znamená, aby byla v souladu naše slova a naše činy. „Poznáte je po ovoci“, říká Ježíš v evangeliu sv. Matouše (Mt 7,16-20). Jestli jsou mladí lidé na něco obzvlášť citliví, tak je to poctivost a pravdomluvnost. Jestliže řeknu „A“, pak to také musím splnit, i když utrpím třeba nějakou újmu. My jsme mnohdy již poohýbaní světem a svým okolím a dokážeme si ledacos omluvit. Ale mladí čekají opravdovost a věrnost tomu, co říkáme. A když projdeme prvním krokem posouzení naší opravdovosti, ještě nemáme vyhráno. Musíme také umět naslouchat tomu, co mladí říkají, ne tomu, co chceme slyšet. Naše připravené odpovědi nic neznamenají. Je poctivější říct: „*Já v tuto chvíli nevím, ale budu s tebou hledat odpověď*“, než vychrlit naučené poučky, kterým možná ani sami nerozumíme.

Posuzujeme v této době různé případy zneužívání mladých lidí v církvi. Tedy sexuální zneužívání. Ale zneužívání svého postavení či vědomostí není o nic menším zlem, protože v srdci mladého člověka způsobuje také velmi hluboká zranění. Znovu nalistujme úvod a přečtěme si, jaký má být salesián podle papeže Františka.

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Je můj život v souladu s tím, co vychází z mých úst?
- Mám chuť diskutovat s mladými, brát je jako partnery?
- Na jaká témata bych mohl s mladými komunikovat?
- Umím přijmout, že mne Bůh miluje takového, jaký jsem? Bez podmínek a výjimek?
- Umím vidět v druhém dobro?

Aktivita „Dobry vtíp“

K radosti a veselosti, kterou se máme vyznačovat, může přispět i dobrý vtíp. Připravme si každý nějaký oblíbený vtíp (slušný), o který se v rámci kolečka podělíme s ostatními. Můžeme vyhlásit soutěž o nejlepší vtíp večera.

Zdroje pro inspiraci např.:

<http://www.ledecns.farnost.cz/vtipy/>

<http://www.katolik.cz/texty/vtipy/vtipy.asp?p=50>

<http://www.jesuit.cz/humor.php>

http://www.christnet.eu/index.php/clanky/index?rubrika=krestansky_humor&Clanky_page=49

Modlitba

Pane, ty víš lépe než já, že den ode dne stárnu a jednoho dne budu starý.

Chraň mne před domněnkou, že musím při každé příležitosti a ke každému tématu něco říci.

Zbav mne velké náruživosti chtít dávat do pořádku záležitosti druhých.

Nauč mě, abych byl uvážlivý a ochotný pomáhat, ale abych přitom nešťoural a neporučnickoval.

Zdá se mi, že je škoda z přemíry moudrosti nerozdávat – ale ty, Pane, víš, že bych si rád udržel pár svých přátel.

Nauč mne, abych dovedl mlčky snášet své nemoci a obtíže. Přibývá jich a chuť hovořit o nich roste rok od roku.

Netroufám si prosit, abys mi dal dar s radostí poslouchat druhé, když líčí své nemoci, ale nauč mě trpělivě je snášet.

Také se neodvažuji prosit o lepší paměť – ale jen o trochu větší skromnost a menší jistotu, když se má paměť neshoduje s jejich pamětí.

Nauč mě té obdivuhodné moudrosti umět se mýlit.

Drž mě, abych byl, jak jen možno, laskavý. Starý morous je korunní dílo d'áblovo.

Nauč mě u jiných odhalovat nečekané schopnosti a dej mi krásný dar, abych se také o nich dovedl zmínit.

Mám vrásky a šedivé vlasy. Nechci si stěžovat, ale tobě, Pane, to říkám – bojím se stáří. Je mi tak, jako bych se musel rozloučit, nemohu zastavit čas. Pociťuji, jak den ze dne ztrácím sílu a přicházím o bývalou krásu.

Byl jsem pyšný na to, že se stále ještě mohu měřit s mladými. Ted' cítím a uznávám, že již toho nejsem schopen. Byl bych směšný, kdybych se o to pokoušel.

Ale ty, Pane, říkáš: „Kdo věří ve mne, tomu narostou křídla jako orlovi.“

Dej mému srdci sílu, abych život přijal tak, jak jej ty řídíš. Ne mrzoutscky, ne lítostivě se skleslou náladou, ne jako odcházející, ale jako vděčný a připravený ke všemu, k čemu mě ty ještě povoláš.

A k tomu mi dej všechnu sílu srdce. Amen.

(sv. František Saleský)

Odpověď na Boží volání

7. Povolání ke svatosti

Slovo „povolání“ chápeme v širším smyslu jako Boží volání k životu, k přátelství s ním, volání ke svatosti atd. Bůh, náš Pán, je svatý, volá každého z nás, abychom z jeho svatosti čerpali a předávali ji do našeho světa, především mladým, kteří touží po opravdovém svědectví ryziho života žitého v lásce. Krácejme spolu s mladými cestou svatosti, každý svojí vlastní cestou, Pán má pro každého z nás svůj úžasný plán. (KŽ 248)

Proflánání Božího vyvolení a lidské svobody chápeme mimo jakýkoliv determinismus a vnějškovost. Povolání není napsaný scénář, který by měla lidská bytost jednoduše zahrát, nebo interpretace na divadelní scéně bez jakéhokoliv konceptu. Bůh nás volá, abychom byli jeho přáteli, nikoli služebníky. Proto naše rozhodnutí reálně přispívá ke zjevení jeho láskyplného záměru s dějinami. (ZD 78)

Boží slovo (texty k rozjímání) *Ef 1,3-4; Jer 1,5*

Zamyšlení:

Veškerá odlišná povolání se sbíhají v jednom univerzálním povolání ke svatosti, které nemůže být v podstatě jiné než odpověď na pozvání k radosti z lásky, která zaznívá v srdci každého mladého člověka. Prakticky pouze na základě jediného povolání ke svatosti se mohou utvářet různé podoby života s vědomím, že Bůh nás chce svaté a nečeká, že se spokojíme s průměrným, zředěným a chabým životem.³ Svatost nachází svůj nevyčerpatelný zdroj v Otci, který nám skrze svého Ducha posílá Ježíše, který je „svatý Boží“. Přišel mezi nás, abychom se stali svatými skrze přátelství s ním, které přináší do našeho života radost a pokoj. Základní podmínkou každé obnovy v církevní pastoraci je navázat živý vztah se šťastným Ježíšovým životem.

Musíme být svatými, abychom vyzvali mladé lidi ke svatosti. Mladí lidé volali silným hlasem po autentické, transparentní, radostné církvi plné světla; pouze církev světců může odpovídat na tyto požadavky! Mladí potřebují svaté, kteří budou formovat další svaté, a ukazovat, že svatost je „nejkrásnější tvář církve“. Existuje jazyk, kterému všichni lidé všech dob, na každém místě a v každé kultuře mohou porozumět, protože je bezprostřední a plný světla: je to jazyk svatosti.

Od začátku synodního procesu bylo jasné, že mladí jsou součástí církve. Je tím i jejich svatost, která v těchto posledních desetiletích přinesla rozkvět ve všech koutech světa. Během synody bylo dojemné a obnovující moci kontempletovat odvahu mnoha mladých lidí, kteří se zřekli svého života, aby zůstali věni evangeliu, naslouchat svědectvím mladých lidí přítomných na synodě, kteří se uprostřed pronásledování rozhodli sdílet utrpení Pána Ježíše. Skrze svatost mladých může církev obnovit svůj duchovní zápal a svou apoštolskou horlivost. Balzám svatosti pocházející z dobrého života mladých lidí může léčit mnohá zranění církve a světa a dovést nás k plnosti lásky, ke které

3 Papež František, *Gaudete et exsultate*)

jsme byli vždy povoláni: svatí mladí nás vybízejí, abychom se vrátili k naší první lásce. (ZD 165-167)

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Abychom nechali Boha ve svém životě působit, je potřeba se před ním ztišit, jít do samoty. Jak a kde čerpám?
- Všichni jsme povoláni být svatými tím, že budeme žít lásku a svědčit o Bohu v každodenním zaměstnání, tam, kde jsme. Jaké Ježíšovo slovo či poselství chce Bůh zjevit skrze mne světu, mladým?
- Papež František mluví o „svatosti odvedle“: znáš někoho, kdo žije vedle tebe a je odleskem Boží přítomnosti, svatosti? Je pro tebe nějaký mladý výzvu, aby ses vrátil ke své první lásce? Věříš, že svatost mladých může obnovit církev a oslovit dnešní svět?

Aktivita „Dnešní světci“

Zamyslet se nad životem některého mladého světce. I v současné době je mnoho mladých v procesu svatořečení. (Pro inspiraci: patroni synody, mladí světci jmenovaní v KŽ 49-63)

Modlitba (podle knihy *Duchovní cvičení: Východisko a základ sv. Ignáce z Loyoly*)

*Všemohoucí, věčný Bože,
stvořils mě i mé bratry a sestry,
abychom tě chválili,
abychom tě milovali,
abychom ti vzdávali úctu
a sloužili ti ke spáse své duše.*

*Všechny věci na zemi jsou stvořeny pro nás lidi,
aby nám pomáhaly k dosažení cíle,
pro který jsme byli stvořeni.*

*Dej mi, ať jasně poznávám a volím to,
co mě vede k tobě,
a ať odmítám to,
co mě od tebe odděluje.*

*Dej mi svého Ducha svatého,
ať si přeji a volím jedině to,
co mi více pomáhá k cíli,
pro který jsem stvořen. Amen*

Odpověď na Boží volání

8. Různé cesty povolání

Mládí je obdobím života, které musí skončit, aby dalo prostor dospělosti. Tato změna znamená proces zrání, který není prostředím, v němž mladí žijí, vždy usnadněn. V mnoha oblastech se totiž šíří kultura provizorií, která propaguje nedefinované prodlužování dospívání a odsunuje rozhodnutí; strach z toho, co je definitivní, vytváří tak jakousi „rozhodovací paralýzu“. Mládí ale nemůže zůstat zastaveným časem, je většinou rozhodování, a právě v tom spočívá jeho kouzlo a jeho největší úkol. Mladí lidé dělají svá rozhodnutí na rovině profesní, sociální, politické a v dalších více radikálních oblastech, které přinášejí jejich životu určující uspořádání. Právě tato rozhodnutí jsou prezentována jako „životní rozhodnutí“. Papež František zve mladé lidi, aby se zamýšleli nad svým životem v optice poslání: Mnohokrát v životě ztrácíme čas otázkou: „*Ale kdo jsem?*“ Můžeš se ptát, kdo jsi a celý život prožít hledáním, kdo jsi. Ptej se ale: „*Pro koho jsem?*“ (ZD 68-69)

Boží slovo 1 Sam 3,1-21

Zamyšlení

Vyprávění o povolání Samuela nám umožňuje pochopit základní rysy rozlišování: naslouchání a poznání božské iniciativy, osobní zkušenost, postupné chápání, trpělivé a ohleduplné doprovázení probíhajícího tajemství, umístění do společenství. Povolání není Samuelovi nuceno jako osud, kterému se musí podrobit; je to láskyplná nabídka, misijní vyslání do příběhu každodenní vzájemné důvěry. Jak pro mladého Samuela, tak pro každého člověka znamená povolání dlouhé putování, byť jsou v něm silné a výjimečné okamžiky. Pánovo slovo vyžaduje čas, aby bylo pochopeno a vyloženo; poslání, ke kterému volá, se odkrývá postupně. Dobrodružství postupného sebeobjevování je pro mladé lidi fascinující. Jsou ochotni učit se z aktivit, do kterých jsou zapojeni, ze setkání a vztahů, dávají se všanc v každodenním životě. Potřebují ale pomoc, aby spojili různé zkušenosti v jeden celek a uchopili je v optice víry, aby přemohli nebezpečí ztráty orientace rozpoznáváním znamení, skrze která promlouvá Bůh. (ZD 77)

Plný význam křesťanského povolání není možné pochopit jinak, než že je pro každého, bez výjimky, povoláním ke svatosti. Toto povolání zahrnuje pozvání k účasti na misijním poslání církve, jehož základním cílem je společenství s Bohem a společenství se všemi lidmi.

Profese a povolání

Mnozí mladí prožívají volbu profese v perspektivě povolání. Nezřídka odmítají atraktivní pracovní nabídky, které nejsou v souladu s křesťanskými hodnotami. Pro studijní obor se rozhodují s otázkou, jak osobní vlohy zúročit ve službě Božímu království. Práce je pro mnohé příležitostí, jak poznat a zúročit dary, které obdrželi.

Rodina

Poslední dvě synody o rodině poskytly bohatý příspěvek k povolání rodiny v církvi a jejího nenahraditelného významu ve svědectví evangelia skrze vzájemnou lásku, v darování života dětem a v jejich výchově.

Zasvěcený život

Dar zasvěceného života, který Duch Svatý vzbuzuje v církvi, má ve své kontemplativní i aktivní podobě zvláštní prorocký význam, neboť je radostným svědectvím o nezištné lásce. Poslání mnoha zasvěcených mužů a žen, kteří se na periferii světa starají o nejposlednější, je konkrétní podobou církve, která se věnuje druhým a vychází jim vstříc. V některých oblastech se zasvěcený život potýká s ubývajícími počty a těžkostmi stáří. Pokračuje však v čínorodosti a tvořivosti i skrze spoluzodpovědnost mnoha laiků, kteří sdílejí ducha a poslání různých charismat. Církev a svět se nemohou obejít bez tohoto daru povolání, který představuje pro naši dobu velké bohatství.

Služebné kněžství

Církev vždy zvláštním způsobem pečovala a pečuje o povolání ke kněžství. Je si vědoma, že je základním prvkem její identity a pro křesťanský život je nezbytné. Obavy mnohých místních církví z poklesu zájemců nutně vede k reflexi nad povoláním ke kněžské službě a nad pastorační povolání, která by dokázala zprostředkovat charisma Ježíše a jeho povolání stát se pastýři jeho stáde.

„Single“

Synoda se věnovala otázce lidí, kteří žijí ve stavu „single“. Je si vědoma, že tímto termínem lze označit velice odlišné životní situace. Tato situace může záviset na mnoha dobrovolných i nedobrovolných důvodech a na kulturních, náboženských i společenských faktorech. Tato situace může vyjadřovat různé životní příběhy. Církev konstatuje, že tento stav, přijatý v logice víry a chápaný jako dar, se může stát jednou z mnoha cest, skrze kterou se naplní milost křtu a kterou lze směřovat ke svatosti, k níž jsme všichni povoláni. (ZD 86-90)

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Proč je pro mladé lidi v dnešní době těžké přijmout závazek na celý život?
- Jak jim v tom můžeme pomáhat?
- Můžeme nějak pomoci lidem, kteří nedobrovolně žijí jako „single“?

Inspirace (Youtube)

[Michal Horák – Je to tak](#)

[Michal Horák – Jak to s náma lásko bude?](#)

[Dominikán Jindřich – Svatost](#)

[Helgi Mađarová – Kde končí naše schopnosti](#)

Modlitba sv. Františka Saleského

„Koho mám poslat, kdo nám půjde?“
„Zde jsem, mne pošli“ (Iz 6,8)
Mne pošli, Pane,
kamkoliv se ti zlíbí,

*když ty mne posíláš,
jsem si naprosto jist,
že mi pomůžeš splnit tvé poslání,
ať už mě přivede do jakékoliv situace.*

Stát se protagonistou

9. Otevřenost k jinakosti

Odlíšnost (jinakost) vyvolává obavy, zneklidňuje a znejišťuje, protože je překročením či nenaplněním určitých společenských norem. Žijeme v globalizovaném světě, kde narážíme na soužití různých kultur a odlišných přístupů k životu, na rozličnost prostředí, na sociální vyloučení a marginalizaci, na globalizaci a různé chápání procesu sekularizace. Toto vše mladé lidi velmi ovlivňuje. Mladí lidé žádají, aby byli přijati a respektováni ve své originalitě. Mladí lidé jsou povětšinou spontánně otevření vůči odlišnostem. Různé zkušenosti ze světa dokládají, že jsou průkopníky setkání a dialogu mezi kulturami a náboženstvími s vizí pokojného soužití. (ZD 45)

Otevřenost k jinakosti je hlavně o mé pokoře a schopnosti neinvazivní komunikace, protože chci-li pochopit jinakost druhého, musím se postavit na úroveň druhého. A postavit se na úroveň druhého znamená, že se musím někdy snížit, i když ten druhý je výš než já, musím udělat první krok. Znamená to se prostě vydat na cestu k druhému.

Boží slovo (text k rozjímání): *1Kor 12,12-27*

Zamyšlení

Církev jako Kristovo tělo má být pestrá, rozmanitá, složená z mnoha rozdílných součástí spojených v jeden organizmus jediným Duchem, kterému vůbec nezáleží na tom, je-li někdo černý nebo bílý, vidící nebo nevidomý, pohyblivý nebo třeba těžce tělesně handicapovaný, intelektově nadaný nebo mentálně postižený, ženatý nebo rozvedený. Právě v symbolu Kristova těla je zřejmé, že by církev měla být zcela přirozeně inkluzivní (zahnuje všechny). Žádný člověk dobré vůle se potom nemusí obávat, že by zde byl odmítnut, že by se do ní nevešel anebo zde nenašel své místo. Zvání a vítání mají být opravdu všichni (Sk 10,34-36). Představa, že mezi sebou nepotřebujeme ty, kdo jsou jiní, odlišní, slabí a možná někdy i komplikovaní a problémoví – a tedy nežádoucí (což jim dáme najevo už nezájmem o ně), ukazuje na nepochopení smyslu církve: vždyť o jejím složení nerozhoduje žádný člověk, pokud je hlavou církve Kristus. Církev byla jako inkluzivní společenství ustavena a kdykoliv se začala projevat exkluzivně (výjimečně), nevedlo to k dobrému. Odlíšnosti lidí spojených v jednom Duchu nejsou ohrožující – naopak mohou společenství obohacovat a přinášet novou zkušenost a nový rozměr pochopení Boží velikosti. Jenom inkluzivní církev může být rozmanitá a tím se stávat přitažlivou pro další následovníky – aby každý, kdo uslyší Boží hlas, mohl vstoupit bez obav, zda sem vůbec patří. Taková církev pak není společenstvím složeným ze skupin „my“ a „oni“, ale jednotou všech přítomných v Ježíši Kristu.

v Novém zákoně nacházíme výzvy k „jinakosti“ v prostředí světa:

„Vy jste sůl země,... vy jste světlo světa.“ (Mt 5,13-14)

„Hle, posílám vás jako ovce mezi vlky.“ (Mt 10,16)

„Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, bude vás svět nenávidět...“ (J 15,19)

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Jak se stavím k lidem, kteří jsou „jiní“ než já? Vnímám je jako ohrožení, nebo s nimi dokážu vytvářet společenství?
- Umím je oslovit a nabídnout pomoc? Nebo naopak pomoc od nich přijmout?
- Jak vnímám (v myslí reaguji na) homosexuální osoby?
- Jak vnímám a reaguji na odlišné souvěrce a lidi stojící vně církve a mé víry?
- Nežiji v bublině? Stýkám se především s lidmi stejné víry, názorů, postojů?

Aktivita „Hledání jiných“ – pokračuje do příštího setkání

Kdo je v mém okolí, farnosti, práci jiný, na okraji, vyloučený? Všimnu si ho, promluví s ním, nabídnu pomoc, věnuji čas, přijmu jeho jinakost ...

Modlitba:

Dobrý Bože, prosím zbav nás

1. pocitu nepostradatelnosti

2. choroby „martismu“ (podle Marty z evangelia) – přehnané aktivity

3. choroby mentálního a duchovního „zkamenění“

4. choroby přehnaného plánování a byrokratizace

5. choroby špatné koordinace – ztráty společenství

6. choroby duchovního Alzheimerera

7. choroby rivality a marné slávy

8. choroby existenciální schizofrenie (dvojitý život)

9. choroby tlachání, reptání a šíření drbů...

10. choroby lhovosti k ostatním

11. choroby pohřebního výrazu (abych působil seriózně) a strohého jednání

12. choroby hromadění

13. choroby uzavřených kruhů (vrána k vráně...)

14. choroby světských výhod a exhibicionismu...

ať Duch svatý pomáhá uzdravovat každou tuto nemoc. Amen.⁴

Stát se protagonistou

10. Angažovanost v dnešním světě

Jedním ze specifických rysů dnešní mládeže je společenská angažovanost, byť má jinou formu, než tomu bylo u předchozích generací. Vedle některých lhostejných je mnoho dalších mladých, kteří jsou ochotni se zapojit do dobrovolných iniciativ, do aktivního občanského života a podporují sociální solidaritu. Mnozí mladí chtějí zúročit své talenty, schopnosti, tvořivost a aktivity, jsou ochotni vzít na sebe zodpovědnost. Angažovanost ve společnosti a přímý kontakt s chudými je základní šancí pro objevení a prohloubení víry a pro rozpoznání osobního povolání. (ZD 46, KŽ 170)

Boží slovo (text k rozjímání): Jan 6,4-13

Zamyšlení

Jako při Ježíšově zázraku může i dnes docházet k rozmnožování chlebě a ryb, poskytnutých mladými lidmi (KŽ 173). Věříme totiž, že i dnes Bůh k církvi a světu promlouvá skrze mladé lidi, skrze jejich tvořivost, úsilí, jako i skrze jejich utrpení a volání o pomoc. Spolu s nimi můžeme naši dobu vnímat více prorocky a rozpoznávat znamení času: proto jsou mladí lidé jedním z „teologických míst“, kde nám Pán ukazuje některá svá očekávání a výzvy pro stavbu zítřka.

Mladí přinášejí určitý neklid, který je především zapotřebí přijmout, respektovat a doprovázet. Pak můžeme s jistotou vsadit na jejich svobodu a zodpovědnost. Církev už zakusila, že přínos mladých lidí je pro její obnovu zásadní. V určitých směrech mohou být více vpředu než její pastýři.

Exhortace „Kristus žije“ se uzavírá s papežovým přáním:

„Drazí mladí, budu šťastný, když vás uvidím běžet rychleji než ty, kteří jsou pomalí a ustrašení ... Církev potřebuje váš impuls, vaše postřehy, vaši víru ... A až přijдете tam, kam jsme my ještě nedorazili, mějte trpělivost na nás čekat.“

Témata, která mladým velmi leží na srdci:

- ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj – „Stávající poznatky moderní biologie, zejména evoluční, epigenetiky a ekologie vedou k poznání, že je třeba chránit přírodu především proto, že jsme její součástí, že její stav je náš stav a že je-li ona devastována, pak my též. Nepřežije-li ona, pak nemáme šanci přežít ani my“. (M. Vácha)
- migrace – Starost církve se týká především těch, kteří utíkají z války, před násilím, pronásledováním, přírodními katastrofami, v důsledku klimatických změn, před extrémní bídou; mnozí z nich jsou mladí. Připomínají nám původní povolání víry, skutečnost, že jsme „cizinci a přistěhovalci na této zemi“. (ZD 65; Žid 11,13) Vzhledem k tomu, že synodní otcové přicházeli z různých zemí, zazněly na téma migrace různorodé pohledy, zvláště ze zemí původu a z cílových zemí. Skutečnost, že církev zahrnuje všechny různé pohledy, jí propůjčuje ve společnosti v oblasti migrace prorockou úlohu. (ZD 25-28)

- politická angažovanost
- umění hudba a sport – Je mnoho mladých lidí, kteří zúročují obdržené talenty, propagují krásu, pravdu a dobro, a tak rostou v lidskosti a ve vztahu k Bohu. Po staletí byla cesta krásy privilegovaným způsobem pro vyjádření víry a evangelizaci. Potenciál sportu z hlediska formace a výchovy nesmí církev podcenit a musí v něm pevně zůstat přítomna. Svět sportu potřebuje pomoc, aby překonal mytizování vrcholových sportovců, otročení obchodní logice a ideologii úspěchu za každou cenu. (ZD 47)
- ženy v církvi – Mnohé ženy mají v křesťanských komunitách nezastupitelnou roli, nebývají však často zapojovány do rozhodovacích procesů, přestože tato procesy nevyžadují specifickou posvátného úřadu. Absence ženského hlasu a ženského hlediska ochuzuje církevní debatu a pokrok a synoda doporučuje změnu. (ZD 55)
- poslání mladých mezi vrstevníky – Mladí vědí, jak zvát druhé, jak organizovat festivaly, sportovní soutěže, jak evangelizovat na sociálních sítích. Je třeba je v tom podporovat a dát jim svobodu, aby se nadchli pro misi v oblastech, kde je možno mládež nalézt. K mladým lidem je třeba přistupovat s gramatikou lásky, zvát je k zakoušení Pána, ne formou proselytismu. Na některých místech se stává, že poté, co mladí lidé prošli silnou zkušeností Boha, jsou jim nabídnuta setkání, na nichž se pojednává o naukových a morálních otázkách. Nebuďme upnutí na předávání velkého množství naukových témat a snažme se především probudit a upevnit velké zkušenosti, které nesou křesťanský život: obnovovat a prohlubovat osobní zakoušení Boží lásky a pomáhat mladým lidem žít v bratrství, budovat společenství, být ke službě druhým, být nablízku chudým. Prohlubovat zakoušení Lásky je možné svědectvími, zpěvy, chvílemi adorace, duchovním čtením Písma svatého, podněty na sociálních sítích ... (KŽ 210-215)

Otázky k zamyšlení nebo ke sdílení

- Které z těchto témat se mě dotýká?
- Zanechávám zde svým životem svůj otisk, který ovlivní náš příběh i příběhy mnohých?
- Co jsem udělal v nedávném čase? – zasadil nový strom, udělal novou tuňku, založil nové společenství, postavil se za uprchlíky a migranty, šel do místních voleb, naučil se hrát na nástroj....?
- Nezaměň štěstí za pohovku – protože když do světa ze sebe nedáme to nejlepší, tak svět nebude jiný!

Aktivita „Hledání jiných“ – navazuje na minulé setkání

Jak dopadl můj úkol z minula? Všiml jsem si někoho na okraji? Věnoval jsem nezištně někomu takovému čas, sebe? Popovídejte si o tom v menších skupinkách.

Modlitba:

Prosíme, Pane, pomoz nám:

- 1. v našem osobním obrácení*
- 2. v pastýřském myšlení*
- 3. v misionářském smýšlení*
- 4. v racionálnosti*
- 5. ve funkčnosti*
- 6. v modernosti*
- 7. v úspěšnosti*
- 8. v profesionálnosti*
- 9. ve schopnosti rozlišovat*
(papež František)

